

PREVENIREA CONFLICTELOR ȘI MANAGEMENTUL CRIZELOR: MECANISMELE NATO

CONFLICTS PREVENTION AND CRISIS MANAGEMENT: NATO MECHANISMS

*Căpitan comandor Sebastian BĂDILĂ**
*Locotenent-colonel Petru DIMA***

Rezumat: Modelată pentru realități politico-militare care au început să se modifice în ultimul deceniu al secolului trecut, Organizația Atlanticului de Nord (NATO) a fost pusă în fața unor provocări noi. Pentru a-și demonstra credibilitatea și atașamentul față de valorile pe care le-a apărât de la înființare, dar și pentru a gestiona eficient noile riscuri și amenințări specifice perioadei post Război Rece, NATO a inițiat un profund proces de adaptare la noile condiții. Astfel, în perioada Războiului Rece, tipurile de crize cu care alianța s-a confruntat au fost diversificate și nu au fost doar de natura militară și, ca urmare, sistemul NATO de management al crizelor a fost pe măsură. Ceea ce se înțelegea însă prin procesul NATO de management al crizelor s-a transformat radical ca urmare a faptului că atât sursele, cât și natura crizelor s-au transformat. În perioada post Război Rece, atenția s-a concentrat pe crizele rezultate din tensiuni și antagonisme generate de conflictele etnice, naționalismul extremist, conflictele politice dintre state, schimbările politice neadecvate sau falimentare și problemele economice majore, iar după 11 septembrie 2001, terorismul și amenințarea armelor de nimicire în masă. După studii îndelungate, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord a inițiat și derulează ample procese de remodelare a structurilor interne, îndeosebi a celor militare, pentru a oferi consistență, coerență și perspectivă în gestionarea viitoarelor situații. Astfel, ea se transformă treptat în actor politic major al lumii viitoare, tot mai interdependente și mai doritoare de pace.

Cuvinte-cheie: prevenirea conflictelor, managementul crizelor, alianță, summit, gestionarea crizelor, sistem de răspuns la crize.

Abstract: Modeled for politico-military realities that began to change in the last decade of the last century, the North Atlantic Treaty Organization was made in the face of new challenges. In order to demonstrate the credibility of and attachment to values they defended its establishment, but also to effectively manage the new risks and threats specific

* badila_paula@yahoo.com

** nas_petru@yahoo.com

to the post-cold war period, NATO initiated a profound process of adaptation to the new conditions. Thus, during the Cold War, the types of crises that confronted the alliance were diversified and not only the nature of the military and as a result, NATO crisis management system was as. But what is meant by the NATO crisis management has transformed radically as a result of the fact that both the source and nature of the crisis turned. In the post Cold War, attention was focused on the crises resulting from tensions and antagonisms generated by ethnic conflicts, extreme nationalism, political conflicts between states, inadequate or failed political changes and major economic problems, and after September 11, 2001, the threat of terrorism and weapons of mass destruction. After lengthy studies, North Atlantic Treaty Organization has initiated and carried out extensive remodeling processes of internal structures, especially military ones, in order to provide consistency, coherence and perspective in the management of the future situations. Thus, it gradually turns into a major political actor of future world increasingly interdependent and yearned for peace.

Keywords: conflict prevention, crisis management, alliance, summit, system crisis respons.

Introducere

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) este organizația internațională care realizează legătura transatlantică prin intermediul căreia securitatea continentului nord-american este în permanentă conexiune cu securitatea continentului european. „Ea este manifestarea practică a efortului colectiv depus de către membrii săi pentru susținerea intereselor lor comune în problema securității”¹. Alianța are ca principiu fundamental angajamentul comun față de cooperarea mutuală între statele membre, angajament ce prevede indivizibilitatea securității membrilor săi, adică exprimă solidaritatea și coeziunea existentă în cadrul Alianței conform căreia, fără a priva dreptul aliaților de a-și promova strategii proprii de apărare, nici o țară nu poate fi obligată să se bazeze doar pe propriile sale forțe în cazul în care este amenințată securitatea sa. Deci, Alianța este o organizație interguvernamentală, a cărei membri sunt state care-și păstrează suveranitatea și independența, cu rolul principal de a garanta și menține securitatea prin promovarea unor relații de pace și prietenie între statele.

1. Prezentare generală

La început o alianță pur militară, apoi una politico-militară, iar în prezent una de securitate, NATO, a luat ființă la 4 Aprilie 1949 prin semnarea de către 12 state (Danemarca, Franța, Islanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Portugalia, Marea Britanie, Belgia, Canada și SUA) a tratatului de la Washington.

¹ *Manualul NATO*, Office of Information and Press NATO – 1110 Brussels – Belgium, 2001, p 30.